شماره : ۱۴۰۵/۷۰۳۷۹/۱۰۰
تاریخ : ۱۴۰۵/۰۸/۲۶
پیوست:

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نیرو

# وزیر

بسمه تعالی

**جناب آقای جانباز**
**معاون آب و آبفا، رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت مدیریت منابع آب ایران**
**جناب آقای امینی**
**رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور**

**موضوع: ضوابط بازار مبادلات آب نامتعارف در بورس انرژی**

با سلام،

در راستای اجرای بند (۲) آیین‌نامه اجرایی بند (ت) ماده (۳۸) قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران به شماره ۷۷۲۵/ت۶۳۶۶۱هـ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۲۴، سند «ضوابط بازار مبادلات آب نامتعارف در بورس انرژی» به شرح پیوست (ممهور به مهر معاونت برنامه‌ریزی و اقتصادی) جهت اجراء ابلاغ می‌گردد.

پیش‌نویس این سند در تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۰۴ در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور (به نشانی dotic.ir) بارگذاری و ۱۵ روز پس از انتشار در پایگاه قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار (به نشانی qavanin.ir) لازم‌الاجرا می‌باشد.

**عباس علی‌آبادی**

رونوشت:
- معاونت برنامه‌ریزی و اقتصادی
- معاونت امور پیگیری و نظارت دفتر وزارتی (۷۷۱۲)

۱۴۰۵/۸/۲۵

شماره: ۱۴۰۵/۷۰۳۷۹/۱۰۰
تاریخ: ۱۴۰۵/۰۸/۲۶
پیوست:

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نیرو

# وزیر

بسمه تعالی

**جناب آقای جانباز**
**معاون آب و آبفا، رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت مدیریت منابع آب ایران**
**جناب آقای امینی**
**رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور**

**موضوع: ضوابط بازار مبادلات آب نامتعارف در بورس انرژی**

با سلام،

در راستای اجرای بند (۲) آیین‌نامه اجرایی بند (ت) ماده (۳۸) قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران به شماره ۷۷۲۵/ت۶۳۶۶۱هـ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۲۴، سند «ضوابط بازار مبادلات آب نامتعارف در بورس انرژی» به شرح پیوست (ممهور به مهر معاونت برنامه‌ریزی و اقتصادی) جهت اجراء ابلاغ می‌گردد.

پیش‌نویس این سند در تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۰۴ در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور (به نشانی dotic.ir) بارگذاری و ۱۵ روز پس از انتشار در پایگاه قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار (به نشانی qavanin.ir) لازم‌الاجرا می‌باشد.

**عباس علی‌آبادی**

# ضابطه بازار مبادلات آب نامتعارف در بورس انرژی

۱- در این سند اصطلاحات زیر در معنی مشروح به کار می‌روند:

- **روانه تخصیص:** مجوز بهره‌برداری از منابع "آب نامتعارف" با مشخصات معین که با رعایت ترازنامهٔ منابع آب و تعادل‌بخشی سفره‌های آب زیرزمینی توسط وزارت نیرو برای مصرف‌کنندهٔ نهایی صادر می‌شود.
- **ضریب بهره‌برداری:** ضریبی است که بر اساس درصدی از ضرایب کمی و کیفی "آیین‌نامه" توسط "مدیر منابع آب" پیشنهاد و توسط "تنظیم‌گر آب" ابلاغ و مقدار گواهی سپرده خریداری شده قابل تسویه بر پایه آن تعدیل می‌شود.
- **مجوز:** مجوز بهره‌برداری از منابع "آب نامتعارف" از منبع مربوطه که با رعایت ترازنامهٔ منابع آب و تعادل‌بخشی سفره‌های آب زیرزمینی توسط وزارت نیرو برای "سرمایه‌گذاران" به دلیل تولید "آب نامتعارف" تصفیه‌شده با مشخصات معین صادر می‌شود.
- **خریداران:** اشخاص مجاز (مشترکین و مصرف‌کنندگان نهایی، خیرین، سازمان‌های مردم‌نهاد و "متقاضی"ان حامی محیط‌زیست، خرده‌فروشان و سایر فعالان بازار سرمایه) که "گواهی" را از "بهابازار(بورس)" خریداری می‌نمایند.
- **عرضه‌کنندگان:** اشخاصی که با اخذ "مجوز"، مجاز به عرضه "آب نامتعارف" در "بهابازار(بورس)" می‌باشند. از این حیث کلیه "سرمایه‌گذاران" جزء عرضه‌کنندگان "آب نامتعارف" محسوب می‌شوند.
- **دوره:** منظور دوره معاملاتی است که طول آن از تاریخ گشایش "نماد" معاملاتی تا تاریخ اعمال برای تسویه صورت‌حساب و انجام عملیات تحویل "آب نامتعارف" می‌باشد.
- **سقف مجاز عرضه:** حداکثر "گواهی" قابل صدور برای میزان مشخصی از "آب نامتعارف" تامین و تولیدشده است که توسط "تنظیم‌گر آب" تعیین و اعلام می‌گردد.
- **دوره اعمال:** مدت زمانی است که "متقاضی" مجاز است تا نسبت به ارائه درخواست اعمال "گواهی" جهت تسویه صورتحساب یا قبض مصرفی خود اقدام نماید. این دوره از زمان صدور "گواهی" لغایت سه ماه پس از پایان "سررسید گواهی" می‌باشد.
- **سرمایه‌گذار:** آن دسته از اشخاص حقیقی یا حقوقی که "مجوز" سرمایه‌گذاری برای احداث و یا بهره‌برداری از تأسیسات منابع "آب نامتعارف"، را اخذ می‌نمایند که شامل "مجوز" سرمایه‌گذاری در تمام تصفیه‌خانه‌های کوچک (شامل تصفیه‌خانه‌های مجتمع‌های مسکونی و ...) و تصفیه‌خانه‌های بزرگ و تمام تاسیسات و تکنولوژی ارتقای کیفیت آب می‌شود.
- **هزینه انبارداری:** کلیه هزینه‌هایی که در اطلاعیه مربوط به گشایش "منبع آب" تعریف و تعیین می‌شود.
- **بانک آب کشور:** منبع مجازی کلیه منابع "آب نامتعارف" تامین و تولیدشده که بابت آن "گواهی" صادر شده می‌باشد. "مدیر منابع آب" موظف است سالانه آمار این بانک را به تفکیک مناطق و میزان آب متناظر با "گواهی" صادر و مصرف‌شده برای اطلاع‌رسانی عمومی، منتشر نماید.
- **بهابازار (بورس):** شرکت سهامی بورس انرژی ایران
- **گواهی:** منظور گواهی سپرده "آب نامتعارف" است که سندی است قابل مبادله در "بهابازار (بورس)" که با اجازه وزارت نیرو متناسب با حجم "آب نامتعارف" تامین و تولیدشده به نفع "سرمایه‌گذاران" صادر می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نیرو
معاونت برنامه ریزی
و امور اقتصادی

- **گواهی ظرفیت:** اوراق بهاداری که با اجازه وزارت نیرو مبتنی بر ایجاد ظرفیت تامین "آب نامتعارف" در آینده، صادر شده و طبق مقررات "بهابازار (بورس)" قابل معامله است.
- **تنظیم‌گر آب:** "دبیرخانه هیئت ساماندهی و راهبری بازارهای محلی آب" است که در دفتر اقتصاد، سرمایه‌گذاری و تنظیم مقررات بازار آب و برق وزارت نیرو مستقر می‌باشد. مصوبات این دبیرخانه با ابلاغ وزیر نیرو (دبیر شورای عالی آب) قابلیت اجرایی پیدا می‌کند.
- **تابلو:** تابلوهای معاملاتی "بهابازار (بورس)" است که به منظور عرضه و تبادل "آب نامتعارف" یا "گواهی ظرفیت" بصورت فیزیکی و یا از طریق اوراق بهادار می‌باشد.
- **منبع آب:** مطابق با بند (۱) ماده (۱) بخش (۲) "دستورالعمل پذیرش"، معادل مفهوم انبار است که منظور ظرفیت کلی "آب نامتعارف" تامین و تولیدشده می‌باشد.
- **قبض منبع آب:** مطابق با بند (۱۱) ماده (۱) بخش (۲) "دستورالعمل پذیرش"، سندی مشتمل بر نام و نوع عرضه‌کننده، محل و میزان تولید (برحسب مترمکعب)، دوره تولید و تاریخ صدور و سررسید می‌باشد که طبق فرمت شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه از طریق "سامانه" صادر می‌شود و در حکم قبض "منبع آب" است.
- **مدیر منابع آب:** مطابق با بند (۲) ماده (۱) بخش (۲) "دستورالعمل پذیرش"، منظور معاونت آب و آبفا (شرکت مدیریت منابع آب ایران) است که از طریق ثبت اطلاعات در "سامانه" و صدور قبض هر "منبع آب" برای "عرضه‌کنندگان" از طریق "شرکت" یا "شرکت آبفا" یا سایر نهادهای ذیصلاح اقدام به پذیرش منابع "آب نامتعارف" تحت عنوان "منبع آب" طبق مقررات "بهابازار (بورس)" می‌نماید.
- **متقاضی:** همان دارنده "گواهی" است که درخواست تسویه صورتحساب یا قبض آب مصرفی خود را از طریق "گواهی" به "شرکت" یا "شرکت آبفا" ارائه می‌نماید.
- **سامانه:** مطابق با بند (۸) ماده (۱) بخش (۲) "دستورالعمل پذیرش"، سیستم رایانه‌ای است که عملیات ثبت اطلاعات به منظور صدور "قبض منبع آب" و صدور و معامله "گواهی" از طریق آن صورت می گیرد.
- **دستورالعمل پذیرش:** دستورالعمل پذیرش انبار و صدور، معامله و تسویه "گواهی سپرده" کالایی مصوب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار
- **نماد:** شناسه‌ای است که توسط "بهابازار (بورس)" به منظور معامله "گواهی" در "تابلو" تعریف می‌گردد.
- **سررسید گواهی:** برابر با پایان سال شمسی پس از سالی که دوره تولید و تامین "آب نامتعارف" در آن واقع شده، می‌باشد.
- **تعهدات تکلیفی:** تمام یا بخشی از آب مصرفی مشترکین یا بهره‌بردارانی که طبق قوانین و مقررات باید از طریق "آب نامتعارف" تامین شود.
- **شرکت:** شرکت‌های سهامی آب منطقه‌ای استانی و شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان.
- **شرکت آبفا:** شرکت‌های آب و فاضلاب
- **آب نامتعارف:** آن دسته از آبهایی که به صورت معمول قابل استفاده نبوده و استفاده از آن‌ها نیازمند اجرای طرح (پروژه)های اصلاح و ارتقای کیفیت است. انواع آبهای نامتعارف شامل آب دریا، آب شور و لب شور درون سرزمینی (به استثنای آبهای زیرزمینی) و فاضلاب یا پساب بخشهای خانگی، شهری و صنعتی می‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نیرو
معاونت برنامه ریزی
و امور اقتصادی

• **هیئت ساماندهی و راهبری بازارهای محلی آب**: هیئتی مرکب از اشخاص (حقیقی و حقوقی ) دارای صلاحیت حرفه‌ای برای ایفای ماموریت راهبری بازار آب و تنظیم مقررات ناظر بر فعالیتهای انحصاری و رقابتی حوزه بازارآب است .( نظامنامه ساماندهی و توسعه بازارهای محلی آب)

• **آیین‌نامه**: آیین‌نامه اجرایی جزء (۱) بند (ب) ماده (۳۹) قانون برنامه هفتم پیشرفت

تعریف سایر واژه‌ها مطابق با آیین‌نامه اجرایی بند (ت) ماده (۳۸) و "آیین‌نامه" قانون برنامه پنج‌ساله هفتم و آخرین ابلاغیه‌های وزارت نیرو و هیئت ساماندهی و راهبری بازارهای محلی آب خواهد بود.

۲- از زمان ابلاغ این سند، مبادلات "عرضه‌کنندگان" و "خریداران" با محوریت "بهابازار (بورس)" و وفق مقررات ناظر به معاملات "آب نامتعارف" در " بهابازار (بورس)" و با رعایت چارچوب تعیین‌شده در این سند صورت می‌گیرد. معاملات "آب نامتعارف" از طریق سازوکارهای "بهابازار (بورس)" از جمله "گواهی" و "گواهی ظرفیت" صورت می‌گیرد.

۳- "تابلو" به منظور عرضه و تبادل "گواهی" در " بهابازار (بورس)" برقرار و "گواهی" خریداری‌شده از طریق این تابلو، قابلیت تسویه با مصارف صنایع مشمول و سایر بهره‌برداران و مصرف‌کنندگان نهایی را دارد.

۴- وزرات نیرو ("مدیر منابع آب") با همکاری "شرکت" و "شرکت آبفا" نسبت به پذیرش کلیه منابع و شبکه‌های انتقال و توزیع آب به عنوان "منبع آب" نزد "بهابازار (بورس)" اقدام می‌نماید.

**تبصره:** "مدیر منابع آب" مکلف است حداکثر ظرف مدت سی (۳۰) روز کاری پس از ابلاغ این ضابطه، درخواست صدور گواهی پذیرش "منبع آب"، معرفی "سرمایه‌گذاران" و "ظرفیت منبع" را به همراه مدارک و مستندات موردنیاز مطابق با ماده(۲) "دستورالعمل پذیرش" به "تنظیم‌گر آب" جهت ارائه به "بهابازار (بورس)" ارسال و پس از دریافت "گواهی" پذیرش " منبع آب"، نسبت به صدور مجوز دسترسی و ثبت اطلاعات در "سامانه" اقدام نماید.

۵- "مدیر منابع آب" موظف است برای دارندگان "مجوز" از تصفیه‌خانه فاضلاب و آب شیرین‌کن یا درخواست‌کننده دریافت "گواهی"، پس از اعلام "شرکت" یا "شرکت آبفا"، نسبت به تکمیل فرم درخواست ارزیابی، پذیرش کالا و درج در "بانک آب کشور" اقدام و به "تنظیم‌گر آب" معرفی نماید. "تنظیم‌گر آب" نیز میزان احجام "آب نامتعارف" قابل عرضه ("سقف مجاز عرضه") را به تفکیک "سرمایه‌گذاران" برای صدور "گواهی" بنام "سرمایه‌گذار" یا صدور عرضه فیزیکی به "بهابازار (بورس)" معرفی می‌نماید.

۶- "بهابازار (بورس)" برای "سرمایه‌گذار" بر اساس معرفی صورت گرفته از سوی "تنظیم‌گر آب"، اجازه‌ی عرضه "آب نامتعارف" در "تابلو" را صادر می‌نماید.

۷- "مدیر منابع آب" مکلف است دسترسی‌های لازم را به "تنظیم‌گر آب" ارائه نماید.

۸- کلیه "عرضه‌کنندگان" بایستی در "سقف مجاز عرضه"، اعلام شده توسط "تنظیم‌گر آب"، "آب نامتعارف" نامین و تولیدشده خود را در تابلو "گواهی" عرضه نمایند.

۹- حداکثر میزان "قبض منبع آب" قابل صدور جهت دریافت "گواهی" در هر ماه برای هر یک از "عرضه‌کنندگان" برابر با "آب نامتعارف" تامین و تولیدشده در همان ماه است.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نیرو
معاونت برنامه ریزی
و امور اقتصادی

۱۰- "بهابازار (بورس)" با دریافت اطلاعات تولید "عرضه‌کنندگان" پذیرش شده در پایان هر ماه، نسبت به صدور "گواهی" در "سامانه" اقدام می‌نماید.

۱۱- "مدیر منابع آب" با همکاری "شرکت آبفا" مکلف است اقدامات لازم برای اتصال "سامانه" به شمارشگرهای "عرضه‌کنندگان" را حداکثر ظرف دو ماه پس از ابلاغ این سند انجام دهد.

۱۲- بخشی از پساب‌های تولیدی واگذار نشده، با تایید "تنظیم‌گر آب"، قابل عرضه در چارچوب این سند می‌باشد.

۱۳- کلیه "صنایع آب‌بر" و "خریداران" بایستی "آب نامتعارف" خود را تا سقف "پروانه تخصیص" و با لحاظ "ضریب بهره‌برداری" که توسط "تنظیم‌گر آب" به "بهابازار (بورس)" اعلام می‌شود از "تابلو"، "گواهی" خریداری نمایند. سایر "خریداران" مجازند مطابق با مقررات "بهابازار (بورس)" نسبت به خرید و فروش "آب نامتعارف" و حسب مورد تحویل فیزیکی یا اعمال "گواهی" اقدام نمایند.

۱۴- به منظور تسویه صورتحساب (قبوض) آب مصرفی، "متقاضی" می‌تواند درخواست اعمال "گواهی" خود را حداکثر تا پایان "دوره اعمال" به "بهابازار (بورس)" اعلام نماید. " بهابازار (بورس)" پس از دریافت درخواست مذکور نسبت به ابطال "گواهی" و ارسال درخواست "متقاضی" به "مدیر منابع آب" اقدام می‌نماید.

۱۵- "گواهی" خریداری‌شده از "تابلو"، قابلیت تسویه با مصارف صنایع مشمول و سایر بهره‌برداران و مصرف‌کنندگان نهایی را دارد.

۱۶- دارندگان "گواهی"، "متقاضی" تسویه در صورت‌حساب (مصرف‌کننده نهایی) موظفند "هزینه انبارداری" را به "مدیر منابع آب" پرداخت نمایند. این هزینه را "بهابازار (بورس)" از "متقاضی" دریافت و سپس به حساب‌های معرفی شده از طرف "مدیر منابع آب" واریز می‌نماید.

۱۷- "گواهی" خریداری‌شده توسط خیرین، سازمان‌های مردم‌نهاد و "متقاضی"ان حامی محیط‌زیست به نفع آبخوان منطقه مدنظر، تسویه شده و قابلیت تسویه با مصارف صنایع و سایر بهره‌برداران نهایی را ندارد.

۱۸- "مدیر منابع آب" از طریق "شرکت" یا "شرکت آبفا" موظف به اعمال "گواهی" در اولین صورتحساب یا قبض آب مصرفی بعد از ارائه درخواست "متقاضی" حداکثر به میزان "تعهدات تکلیفی" در آن "دوره" می‌باشد.

۱۹- در صورتیکه "گواهی" ارائه شده بیش از "تعهدات تکلیفی" متعلق به "متقاضی" باشد "شرکت" یا "شرکت آبفا" موظف است نسبت به انتقال و اعمال "گواهی"های باقیمانده به "دوره"/"دوره"های آتی صدور صورتحساب یا قبض اقدام نماید.

۲۰- چنانچه "گواهی" خریداری شده در "تابلو" در صورت‌حساب "خریداران" اعمال نشود، "شرکت" و "شرکت آبفا" موظفند به منظور جبران خسارت وارده به "خریداران" به ازای "گواهی" خریداری‌شده، گواهی را با نرخی معادل ۱/۴ متوسط نرخ کشف شده در "بهابازار (بورس)" در آن "دوره" تسویه و یا از اولین صورتحساب "دوره"های بعدی کسر نمایند.

۲۱- در صورتی که "گواهی" ارائه شده ( با لحاظ "ضریب بهره‌برداری" ) کمتر از "تعهدات تکلیفی" متعلق به "متقاضی" باشد "شرکت" یا "شرکت آبفا" صورتحساب "متقاضی" را بر اساس مابه‌التفاوت "تعهدات تکلیفی" متعلق به "متقاضی" با "گواهی" ارائه شده، با شرط رعایت سقف مجاز اعلام شده توسط "تنظیم‌گر آب"، با ضریب ۱/۴ متوسط قیمت معاملات آن "دوره" محاسبه و صادر نماید. این ضریب به تشخیص "تنظیم‌گر آب" با تایید وزیر نیرو قابل تغییر است.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نیرو
معاونت برنامه ریزی
و امور اقتصادی

تبصره: در صورتیکه "متقاضی" هیچ "تعهدات تکلیفی" نداشته باشد و "گواهی" ارائه شده کمتر از مصرف "متقاضی" باشد "شرکت" یا "شرکت آبفا" مابه‌التفاوت مصرف "متقاضی" با "گواهی" ارائه شده را براساس رویه‌های جاری محاسبه و صادر می‌نماید.

۲۲- "مدیر منابع آب" مکلف است با همکاری "شرکت" و "شرکت آبفا" ظرف مدت ۴۵ روز از تاریخ ابلاغ این سند نسبت به ایجاد زیرساخت‌های لازم برای دریافت اطلاعات و اعمال "گواهی"ها در صورتحساب یا قبوض آب اقدام نماید.

۲۳- "شرکت" یا "شرکت آبفا"ی تحویل‌گیرنده‌ی "آب نامتعارف" از "عرضه‌کنندگان" مکلف است به میزان "گواهی"های صادرشده (با کسر "گواهی"های موضوع بند ۱۷ این سند) نسبت به اعمال حساب پرداختنی به نفع "مدیر منابع آب" با نرخ آب خام در صورت‌های مالی خود اقدام نماید.

۲۴- "مدیر منابع آب" مکلف است به میزان "گواهی"های تسویه شده نسبت به اعمال حساب متقابل پرداختنی به نفع "شرکت" و حسب مورد "شرکت آبفا" با نرخ آب خام و تسویه آن با بستانکاری موضوع بند (۲۳) در صورت‌های مالی خود اقدام و گزارش تفصیلی این بند و همچنین میزان "گواهی"های صادرشده و تسویه‌شده را به تفکیک "شرکت"ها و "شرکت آبفا"ها بصورت سالانه تهیه و به "تنظیم‌گر آب" ارائه نماید.

۲۵- "سرمایه‌گذاران" شبکه جمع‌آوری فاضلاب مجاز می‌باشند "گواهی ظرفیت" "آب نامتعارف" خود را در "تابلو" "گواهی ظرفیت" عرضه نمایند. شرایط و ضوابط موضوع این بند توسط "تنظیم‌گر آب" و با همکاری "مدیر منابع آب" تهیه و ابلاغ می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نیرو
معاونت برنامه ریزی
و امور اقتصادی